

АГУУЛГА

БҮЛЭГ 1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	3
БҮЛЭГ 2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ	7
2.1 Агаар чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт.....	7
2.2 Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт.....	9
2.3 Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	14
БҮЛЭГ 3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	18
БҮЛЭГ 4. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АЖИЛ.....	21
БҮЛЭГ 5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	27
БҮЛЭГ 6. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	29
БҮЛЭГ 7. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР, ТҮҮНИЙ ҮР ДУНГ ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	30
БҮЛЭГ 8. ДҮГНЭЛТ	32

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

<i>Зураг 1.Төслийн талбайн байршил .....</i>	<i>4</i>
<i>Зураг 2.Уурхайн ажилчдын хотхон.....</i>	<i>5</i>
<i>Зураг 3. Уурхайн засварын талбай.....</i>	<i>5</i>
<i>Зураг 4.Машины зогсоол.....</i>	<i>6</i>
<i>Зураг 5.Уурхайн хотхон 5 сарын байдлаар.....</i>	<i>6</i>
<i>Зураг 6.Усалгаа хийж буй байдал.....</i>	<i>9</i>
<i>Зураг 7.Цэврийн болон бохирын нуурын уснаас дээж авч буй байдал .....</i>	<i>10</i>
<i>Зураг 8. Хяналт шинжилгээ, мониторингийн ажлын хүрээнд уснаас дээж авч буй байдал.....</i>	<i>11</i>
<i>Зураг 9.Шатахуун түгээх газар болон засварын талбайгаас дээж авч буй байдал .....</i>	<i>14</i>
<i>Зураг 10.Засварын талбайгаас хөрсний дээж авч буй байдал.....</i>	<i>15</i>
<i>Зураг 11.Шимт хөрсний овоолгоос дээж авч буй байдал.....</i>	<i>17</i>
<i>Зураг 12.2021.05.19 техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай .....</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Зураг 13.Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн байршил .....</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Зураг 14.Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай.....</i>	<i>18</i>

Зураг 15.Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай.....	19
Зураг 16. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай 2020.08.10 өдрийн байдлаар	Error! Bookmark not defined.
Зураг 17. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн ургалт 2020.08.10 өдрийн байдлаар..	Error! Bookmark not defined.
Зураг 18.Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайг хашаажуулалт хийсэн байдал	Error! Bookmark not defined.
Зураг 19.Нөхөн дүүргэлт хийхээс өмнөх байдал №1	21
Зураг 20.Нөхөн дүүргэлт хийхээс өмнөх байдал №2	22
Зураг 21.Нөхөн дүүргэлт хийхээс өмнөх байдал №3	23
Зураг 22.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал №1	24
Зураг 23.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал №2	25
Зураг 24.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал №3	26
Зураг 25.Сургалт орж буй байдал.....	29

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

<i>Хүснэгт 1.Төслийн талбайн газарзүйн солбилцол .....</i>	3
Хүснэгт 2. 5 дугаар сарын хяналт шинжилгээний хүрээнд авсан агаарын чанар үзүүлэлт.....	8
Хүснэгт 3.Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	9
Хүснэгт 4.Унд ахуйн усны химийн шинжилгээний дүн	12
Хүснэгт 5.Ундны усны микробиологийн шинжилгээний дүн.....	13
Хүснэгт 6.Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах хийгдсэн ажлын биелэлт	14
Хүснэгт 7.Хөрсний хүнд металлын шинжилгээ.....	16
Хүснэгт 8.Хөрсний задан шинжилгээний дүн	17
Хүснэгт 9.Хөрсний механик бүрэлдэхүүн.....	17
Хүснэгт 10.Газарзүйн солбилцол	21
Хүснэгт 11.Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хүрээнд авч хэрэгжүүлэх ажлын биелэлт	29
Хүснэгт 12.Орчны хяналт шинжилгээний ажлын хүрээнд хийгдсэн ажлууд.....	30

БҮЛЭГ 1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Цагаан чулуут-1” орд нь Төв аймгийн Заамар сумын нутагт MV-021381 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай дээр орших бөгөөд Улаанбаатар хотоос баруун хойш 200 км, Заамар сумын төвөөс баруун хойш 20 км, “Шижир алт” суурингаас 15 км зайд, байр зүйн зургийн М-48-138 нэрэлбэрт оршдог.

Тус талбайд 04 дүгээр сараас эхлэн 07 дугаар сар хүртэл олборлолт явуулсан бөгөөд 5 дугаар сард байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг мэргэжлийн байгууллагаар байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зөвлөмж орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан ажлууд, удирдлага зохион байгууллагад тусгагдсан ажлууд болон 2021 оны уулын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудыг тус тус хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 1.Төслийн талбайн газарзүйн солбилцол

№	Уртраг			Өргөрөг			Уртраг			Өргөрөг			
1	104	30	59	48	19	41.8	52	104	33	25.9	48	17	7.96
2	104	30	59	48	19	4	53	104	33	22.1	48	17	5.79
3	104	31	24	48	19	4	54	104	33	19.5	48	17	2.93
4	104	31	24	48	18	40	55	104	33	17.2	48	16	59.3
5	104	32	29	48	18	40	56	104	33	13.6	48	16	56.5
6	104	32	29	48	18	23	57	104	33	9.91	48	16	54.8
7	104	33	21	48	18	23	58	104	33	8.46	48	16	54.4
8	104	33	21	48	17	51.8	59	104	33	6.58	48	16	54.7
9	104	33	46	48	17	51.8	60	104	33	5.74	48	16	55.8
10	104	33	46	48	17	22.8	61	104	33	4.78	48	16	57.5
11	104	34	16	48	17	22.8	62	104	33	4.03	48	17	1.16
12	104	34	16	48	17	51.8	63	104	33	3.51	48	17	3.82
13	104	34	10.1	48	17	51.8	64	104	33	2.28	48	17	6.73
14	104	34	1.02	48	18	33.8	65	104	33	0.43	48	17	8.79
15	104	33	43	48	18	33.8	66	104	32	59	48	17	10.2
16	104	33	43	48	18	40.1	67	104	32	56.8	48	17	11.2
17	104	33	48.5	48	18	43.2	68	104	32	55.4	48	17	11.4
18	104	33	48.6	48	18	41.6	69	104	32	52.7	48	17	10.7
19	104	33	53.4	48	18	41.6	70	104	32	50.6	48	17	9.16
20	104	33	53.5	48	18	36.7	71	104	32	50.4	48	17	7.67
21	104	33	58.3	48	18	36.8	72	104	32	49.5	48	17	6.99
22	104	33	58.3	48	18	35.2	73	104	32	48.2	48	17	7.02
23	104	34	8.02	48	18	35.2	74	104	32	47.1	48	17	7.59
24	104	34	8.07	48	18	30.3	75	104	32	45.5	48	17	8.08
25	104	34	14.1	48	18	30.3	76	104	32	43.8	48	17	8.18
26	104	34	14.2	48	18	27.1	77	104	32	43.2	48	17	7.83
27	104	34	49.3	48	18	27.2	78	104	32	42.6	48	17	6.71
28	104	34	49.4	48	18	24	79	104	32	43.2	48	17	5.55
29	104	34	56.6	48	18	24	80	104	32	45.5	48	17	4.74
30	104	34	56.7	48	18	19.2	81	104	32	48	48	17	3.11
31	104	35	3.96	48	18	19.2	82	104	32	50	48	17	0.99
32	104	35	4	48	18	14.3	83	104	32	50.3	48	16	58.1
33	104	35	8.85	48	18	14.4	84	104	32	48.9	48	16	55.7
34	104	35	8.89	48	18	9.51	85	104	32	48	48	16	54.2
35	104	35	5	48	18	9.51	86	104	32	48.5	48	16	52.3
36	104	35	5	48	18	9.82	87	104	32	50.7	48	16	50.9
37	104	34	41	48	18	9.82	88	104	32	53	48	16	49.8

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших “Цагаан чулуут-1” алтны шороон ордын 2022 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

38	104	34	41	48	17	43.8	89	104	32	32	48	16	49.8
39	104	34	43	48	17	43.8	90	104	32	32	48	17	46.8
40	104	34	43	48	16	45.8	91	104	32	7.01	48	17	46.8
41	104	33	55	48	16	45.8	92	104	32	7.01	48	18	2.82
42	104	33	55	48	16	49.8	93	104	31	39	48	18	2.82
43	104	33	13	48	16	49.8	94	104	31	39	48	18	18.8
44	104	33	23.3	48	16	56.9	95	104	31	13	48	18	18.8
45	104	33	30.9	48	17	2.64	96	104	30	54	48	18	43.8
46	104	33	31	48	17	3.63	97	104	30	39.3	48	18	55.5
47	104	33	31.5	48	17	5.07	98	104	30	23	48	19	4.83
48	104	33	31.1	48	17	6.5	99	104	30	8.01	48	19	16.8
49	104	33	30.6	48	17	7.41	100	104	29	57.9	48	19	35.8
50	104	33	29.7	48	17	8.04	101	104	29	57.9	48	19	41.8
51	104	33	28.1	48	17	7.96							

Боловсруулсан:
"Газар чандмань" ХХК

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил

Зураг 2. Уурхайн ажилчдын хотхон

Зураг 3. Уурхайн засварын талбай

Зураг 4.Машины зогсоол

Зураг 5.Уурхайн хотхон 8 сарын байдлаар

БҮЛЭГ 2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

2.1 Агаар чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Тухай жилийн зардал	Биелэлт
1	Уурхайн тоног төхөөрөмж, авто тээврийн хэрэгслээс үүсэх хорт хийн ялгарлыг бууруулахын тулд ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэлд утааны шүүлтүүрүүдийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгаж, тос, маслыг тогтоосон хугацаанд нь сольж байна.	250 мот/цаг тутамд тээврийн хэрэгслүүдийг тос, маслыг солиж байна.	Бохирдсон тухай бүрт нь буюу 250 мот/цаг тутам шүүлтүүрийг сольж, тос маслыг дулааны болон хүйтний улирал тутам сольсон.
2	Агаарын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор дотоод тээврийн замыг тогтмол услаж байна.	1 000 000 төг	Энэ жил манай компани нь MV-021381 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай дэжр олборлолт явуулаагүй учир агаарын бохирдол механик бохирдол үүсгээгүй.
3	Мөн агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг тогтоох, бууруулахын тулд хяналт шинжилгээг тогтмол хэрэгжүүлнэ.	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан агаарын шиншилгээний дүн	8 дугаар сард Байгаль орчны үнэлгээ, зөвөлгөөний “Газарчандмань”ХХК-иар байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр хийлгүүлсэн.
4	Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хуулийн дагуу уурхайд ашиглагдаж байгаа тоног төхөөрөмжүүдийнхээ төлбөрийг төлнө. Уулын ажилд хамрагдах тээврийн хэрэгслүүд байна.	Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан.	

Тус хяналт мониторингийн ажлаар TSP мг/м³, хүхэрлэг хий, Акзотын давхар исэл, дуу чимээ зэргийг 24 цагийн дунджаар хэмжилт хийсэн байна. Уг хэмжилтээр Монгол Улсын “Агаарын техникийн ерөнхий шаардлага” MNS 4585:2016 ерөнхий шаардлагыг дувсан үзүүлэлт байхгүй байсан байна. .

Зураг 6. Агаарын хэмжилт хийж буй байдал

Хүснэгт 2. 5 дугаар сарын хяналт шинжилгээний хүрээнд авсан агаарын чанар үзүүлэлт

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Хүхэрлэг хий мг/м^3	Азотын давхар исэл	Нийт тоосны агууламж TSP мг/м^3	Дуу чимээ ДБА
1	Карьерийн гүнд	VIII/28	0.026	0.013	0.215	46
2	Ажилчдын хотхон	VIII/28	0.045	0.031	0.089	25
3	Технологийн зам	VIII/28	0.036	0.025	0.140	20
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016			0.450	0.200	0.500	60

“Агаарын техникийн ерөнхий шаардлага” MNS 4585:2016 стандарттай харьцуулахад бидний хэмжилт хийсэн газруудад хүлцэх хэмжээнээс давсан үзүүлэлт байхгүй байна гэсэн мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт гарсан.

Зураг 7.Усалгаа хийж буй байдал

2.2 Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан болон 2021 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу доорх ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 3.Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д.д	Хийгдэх ажил	Шалгуур үзүүлэлт	Биелэлт
1	Сав газартайгаа ус ашиглах гэрээгээ байгуулан, төлбөрөө төлнө.	Уурхайн ашиглалт эхлэхээс өмнө хийнэ. Үйл ажиллагааны зардалд орно.	Туул голын сав газрын захиргааны 2022 оны 03 сарын 01 өдрийн А/02 тушаалын хуулбар хавсаргав.
2	Туул голын усны эрүүл ахуй болон хамгаалалтын бүсийн дэглэм журмыг мөрдөх сахиж ажиллана.	Бүсийн координат болон хотхон, ахуйн бохир, хог хаягдлын байршил харуулсан зураг гаргана.	Туул голын уснаас дээж авч шинжлүүлсэн.
3	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу шинжилгээ хийлгэх	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт зардал нь тусгагдсан бөгөөд шинжилгээний хариу шалгуур үзүүлэлт нь байна.	Доор дэлгэрэнгүй оруулав.
4	Туул голын уснаас Технологийн усыг татах үед голын эргийг хөндөхгүй байхаар зохион байгуулах, хамгаалалтын бүсийг тогтоож бүсэд мөрдөх журмыг сахиж ажиллана	1 500 000	Байнгын мөрдөж ажилладаг бөгөөд доор дэлгэрэнгүй оруулав.

Зураг 8.Цэврийн болон бохирын нуурын уснаас дээж авч буй байдал /2022.08.28/

Орчны хяналт шинжилгээ, мониторингийн хүрээнд 8 сард уурхайн технологийн цэврийн нуур болон бохирын нуур, гүний худагаас дээж авч “Ханлаб” ХХК-аар шинжлүүлсэн. Уг шинжилгээгээр цэврийн нуурын ус шүлтлэг, бохирын нуурын усны шинжилгээний хариугаар стандарт үзүүлэлтээс давсан үзүүлэлт байхгүй.

Унд ахуйн усны химийн шинжилгээний хариугаар тус ус нь ерөнхий хатуулгын хэмжээ стандарт үзүүлэлтээс бага зэрэг давсан байсан учраас бид усны шүүлтээрээ сольж ус цэвэршүүлэгч тавьсан.

Унд ахуйн усны микробиологийн шинжилгээний дүнгээр ямар нэгэн эмгэг төрөгч нян илрээгүй.

Зураг 9. Хяналт шинжилгээ, мониторингийн ажлын хүрээнд уснаас дээж авч буй байдал

Хүснэгт 4.Цэврийн нуурын усны химийн шинжилгээ

	Байршил	Зөвшөөрөгдөх хэмжээ /MNS4586:1998/	Цэврийн нуурын ус /2022.08 сар/
	Элемент нэгж	Мг/л	Мг/л
1	K ⁺	-	1.66
2	Na ⁺	-	40.85
3	NH ⁺ ₄	0.50	<0.10
4	Ca ²⁺	-	74.86
5	Mg ²⁺	-	27.96
6	Нийлбэр катион	300	145.3
7	Cl	100	47.64
8	SO ²⁻ ₄	0,02	107.8
9	NO ⁻ ₂	9,0	<0.05
10	NO ⁻ ₃	-	2.26
11	CO ²⁻ ₃	-	12.00
12	HCO ⁻ ₃		213.6
13	Нийлбэр анион	-	383.3
14	Нийлбэр ион	-	528.6
15	pH	6,5-8,5	8.08
16	H ₂ SiO ₃	-	18.51
17	Хуурай үлдэгдэл (TDS)	-	454.0
18	Хуурай үлдэгдэл (TDS) тооцоо	-	440.4
19	Исэлдүүлэх чадвар	-	3.28
20	Хатуулыг мг-экв/л	-	6.04

Хүснэгт 5. Бохирын нуурын усны хүнд металын шинжилгээний дүн

№	Элемент	Нэгж	Зөвшөөрөгдөх хэмжээ /MNS4943:2015/	Бохирын нуур 2022.08 сар
1	pH	-	6-9	7.54
2	Умбуур бодис, TSS	мг/л	30	42.00
3	Сульфат (SO ₄)	мг/л	-	3.00
4	Карбонат (CO ₃ ²⁻)	мг/л	-	<20.0
5	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	мгO ₂ /л	50	<3.00
6	Биологийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	мгO ₂ /л	20.00	<0.10
7	Хүхэрт устөрөгч (H ₂ S)	мг/л	0,5	<0.01
8	Мөнгө (Ag)	мг/л	0,001	<0.01
9	Мышьяк (As)	мг/л	0.01	<0.001
10	Кобальт (Co)	мг/л	0,02	<0.005
11	Кадми (Cd)	мг/л	0.03	<0.005
12	Хром (Cr)	мг/л	0.3	<0.02
13	Зэс (Cu)	мг/л	1.0	<0.03
14	Төмөр (Fe)	мг/л	0.5	<0.006
15	Молибден (Mo)	мг/л	1.5	<0.05
16	Хар тугалга (Pb)	мг/л	0.1	<0.01
17	Цайр (Zn)	мг/л	3.0	<0.01
18	Цианид (CN _{tot})	мг/л	0.05	<0.002
19	Цианид (CN _{free})	мг/л	0.05	<0.002
20	Мөнгөн ус (Hg)	мг/л	0.005	<0.001

Бид бохир нуурын усыг “Усан орчны чанарын үзүүлэлт ерөнхий шаардлага MNS 4586:98 стандартад, бохирын нуурын усыг мөн тус стандарт мөн нэмэлтээр хүнд металлын шинжилгээнд давхар өгдөг. Бохир нуурын усны үр дүнгээр стандартаас давсан болоод байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэх үр дүн гараагүй болно.

Унд ахуйн “Ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага, чанарын аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2005 стандарт болон бактерлогийн шинжилгээнд тус тус өгсөн.

Хүснэгт 6. Унд ахуйн усны химийн шинжилгээний дүн

№	Байршил	Зөвшөөрөгдөх хэмжээ /MNS 0900:2018/	Ундны ус 2022.08 сар
Элемент нэгж		Мг/л	Мг/л
1	K ⁺ Кали	-	1.39
2	Na ⁺ Натри	200	25.07
3	NH ₄ ⁺ Аммони	6.00	<0.10
4	Ca ²⁺ Каоьци	100	84.12
5	Mg ²⁺ Магни	30	26.90
6	Нийлбэр катион	-	137.5
7	Cl Хлорид	350	47.64
Si	SO ₄ ²⁻ Сульфат	500	110.3
9	NO ₂ Нитрит	1.00	<0.05
10	NO ₃ Нитрат	50.0	2.32
11	CO ₃ ²⁻ Карбонат	-	7.50
12	HCO ₃ ⁻ Гидрокарбонат	-	228.8
13	Нийлбэр анион	-	396.6
14	Нийлэр ион	-	534.1
15	pH	6.5-8.5	7.89
16	H ₂ SiO ₃	-	20.87
17	Хуурай үлдэгдэл (TDS)	1000	460.0
18	Хуурай үлдэгдэл тооцоо (TDS)	-	440.5
19	Исэлдүүлэх чадвар	-	2.00

20	Хатуулаг мг-экв/л	7.0	6.41
----	-------------------	-----	------

Шинжилгээний хариугаар кальцийн хэмжээ нь стандарт хэмжээнээс давсан үзүүлэлт гарлаа. Өмнө жил ашиглаж байсан шүүлтүүрээ солих, давтан шинжилгээ өгөх арга хэмжээ авах нь зүйтэй.

Хүснэгт 7. Ундны усны микробиологийн шинжилгээний дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	Шинжилгээний аргын стандарт	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Дүн
1	Нийт нянгийн тоо /Colony-Forming Unit, CFU/	MNS ISO 6222:1998	<100	11
2	Гэдэсний бүлгийн савханцар /E.Coli/	MNS (ISO) 9308-2:1998	Илрэхгүй	Илрээгүй
3	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян /Salmonella/	MNS 6340:03	Илрэхгүй	Илрээгүй
4	Сульфид задлагч агааргүйтэн /Cl.perfingers/	MNS 6461-1:1999	Илрэхгүй	Илрээгүй

Бактерлогийн шинжилгээний дүнгээр зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан үзүүлэлт илрээгүй.

2.3 Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 8.Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах хийгдсэн ажлын биелэлт

Д.д	Хийгдэх ажил	Шалгуур үзүүлэлт	Биелэлт
1	Газар эзэмших гэрээний дагуу Заамар сумын засаг даргатай байгуулсан гэрээний дагуу төлбөрөө цаг тухайд нь төлөх	Гэрээ, төлбөр төлсөн баримт байна.	Баримт хавсаргав.
2	Уулын ажлын төлөвлөгөөр 2021 онд 1.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийх	Нөхөн сэргээлтээ сум орон нутгийн нөхөн сэргээлт хүлээж авах комисст хүлээлгэн өгсөн тухай акт үйлдэнэ.	2021 онд нийт 1.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараагийн бүлэгт оруулав.
3	Уурхайн техникийн засвар, үйлчилгээний газраас өөр уурхайн бүс, зам, бусад талбайд санамсаргүй байдлаар техникийн тос масло асгарсан тохиолдолд тухайн бохирдлыг арилгахын тул бохирдол бүхий хөрсийг элсэн шингээж, улмаар бохирдсон хөрсийг тусгайлан авч зайлуулах арга хэмжээ авна.	Үйл ажиллагааны зардалд орсон	Уурхайн засварын талбай болон шатахуун түгээх газраас хөрсний дээж авч лаборторит шинжлүүлсэн. Доор дэлгэрэнгүй оруулав.
4	Уурхайн хуулсан үржил шимт хөрсийг хадгалж хамгаалах, ургамалжуулах зардал	1 200 000	Дараагийн бүлэгт дэлгэрэнгүй оруулав.
5	Тоног төхөөрөмжийн тос, маслыг солих газрын хөрсийг хамгаална. Хамгаалах талбай 25м ² , тос асгаралтын үед шаардагдах элс зэргийг ойр байршуулна.	Үйл ажиллагааны зардалд орсон	Доор дэлгэрэнгүй оруулав.

Зураг 10.Шатахуун түгээх газар болон засварын талбайгаас дээж авч буй байдал

Зураг 11. Засварын талбайгаас хөрсний дээж авч буй байдал

Засварын талбай болон шатахуун түгээх газраас авсан хөрсний дээжийг хүнд металлын шинжилгээнд өгсөн. Уг шинжилгээний хариугаар “MNS 5850:2019 Хөрсний чанар. Хөрсөнд агуулагдах бохирдуулах бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” стандартаас давсан үзүүлэлт байхгүй.

Биологийн нөхөн сэргээлт хийхээр төвлөсөн талбайн дэвссэн хөрснөөс дээж авахад тус хөрс нь нь сул шүлтлэг урвалын орчинтой, дунд зэрэг карбонаттай, ялзмагийн агууламжаар дунд зэрэг, цахилгаан дамжуулах чанар бага буюу давсжилтгүй, хөдөлгөөнт фосфор болон калийн хангамжаар дунд зэрэг, механик бүрэлдэхүүн шаварлаг. Хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин дунд байсан.

Бид шимт хөрсийг анхлан хуулахдаа карбонатлаг үетэй аль болох хольхгүйгээр хуулалт хийж мөн хөл газрын ургамал /хог ургамал/ ихтэй нөхцөлд мэргэжлийн хүмүүсийн удирдлаган дор талбайг шатааж хог ургамал түүний үрийг устгалд оруулж, шимт хөрс дэвссэний дараа цаг алдалгүй биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 9.Хөрсний хүнд металлын шинжилгээ

“Гурвантамга” ХХК-ийн “Цагаан чулуут-1” ордын ШТС болон засварын талбайн хөрс 2022.08 сар										
	Элемент, %					Элемент, %				
	Na	Ca	Mg	K	Fe _{нийт}	As	Ba*	Be	Bi	Cd
ШТС хөрс	2.40	1.48	1.02	1.87	2.78	<5.0	441.4	<5.0	<10.0	<1.0
ЗТ-н хөрс	1.44	3.10	2.22	1.85	4.25	20.28	328.9	<5.0	<10.0	<1.0
Хүлцэх агуулаж MNS5850:2019	-	-	-	-	-	20.00	-	-	-	3.00
Элемент, мг/кг										
	Co	Cr	Cu	La	Li	Mn	Mo	Ni	P	Pb
ШТС хөрс	13.47	66.24	16.04	19.28	23.74	811.8	<5.0	24.89	406.5	13.93
ЗТ-н хөрс	26.00	105.9	46.21	24.11	43.10	925.4	<5.0	46.90	752.4	10.42
Хүлцэх агуулаж MNS5850:2019	50.00	150.0	100.0	-	-	-	5.0	150.0	-	100.0
Элемент, мг/кг										
	Sb	Se	Sr*	Ti	V	Y	Zn	Zr*		
ШТС хөрс	<10.0	<5.0	282.1	2686	74.42	15.18	64.04	60.13		
ЗТ-н хөрс	<10.0	<5.0	269.8	4493	137.6	26.15	85.28	87.33		
Хүлцэх агуулаж MNS5850:2019	-	10.00	800.0	-	150.0	-	300.0	-		

Зураг 12.Шимт хөрсний овоолгоос дээж авч буй байдал

Хүснэгт 10.Хөрсний задан шинжилгээний дүн

№	Дээж	pH	Ялзмаг	CaCO ₃ %	EC2.5 dS/m	Хөдөлгөөнт мг/100г	
						P ₂ O ₅	K ₂ O
1.	Шимт хөрсний овоолго	8	1.976	3.64	0.140	1.35	18.2

Хүснэгт 11.Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Дээж	Хөдөлгөөнт мг/100г		
		Элс (2-0.05)	Тоос 0.05-0.002	Шавар <0.002 мм
1	Шимт хөрс	46,8	38,0	15,2

Лаборторийн шинжилгээний үр дүнгээр хөрс нь сул шүлтлэг урвалын орчинтой, дунд зэрэг карбонаттай, ялмагийн агууламжаар бага зэрэг, цахилгаан дамжуулах чанар бага буюу давсжилтгүй, хөдөлгөөнт фосфор болон калийн хангамжаар бага зэрэг, механик бүрэлдэхүүн хөнгөн шавранцар. Хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин бага гарсан.

БҮЛЭГ 3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

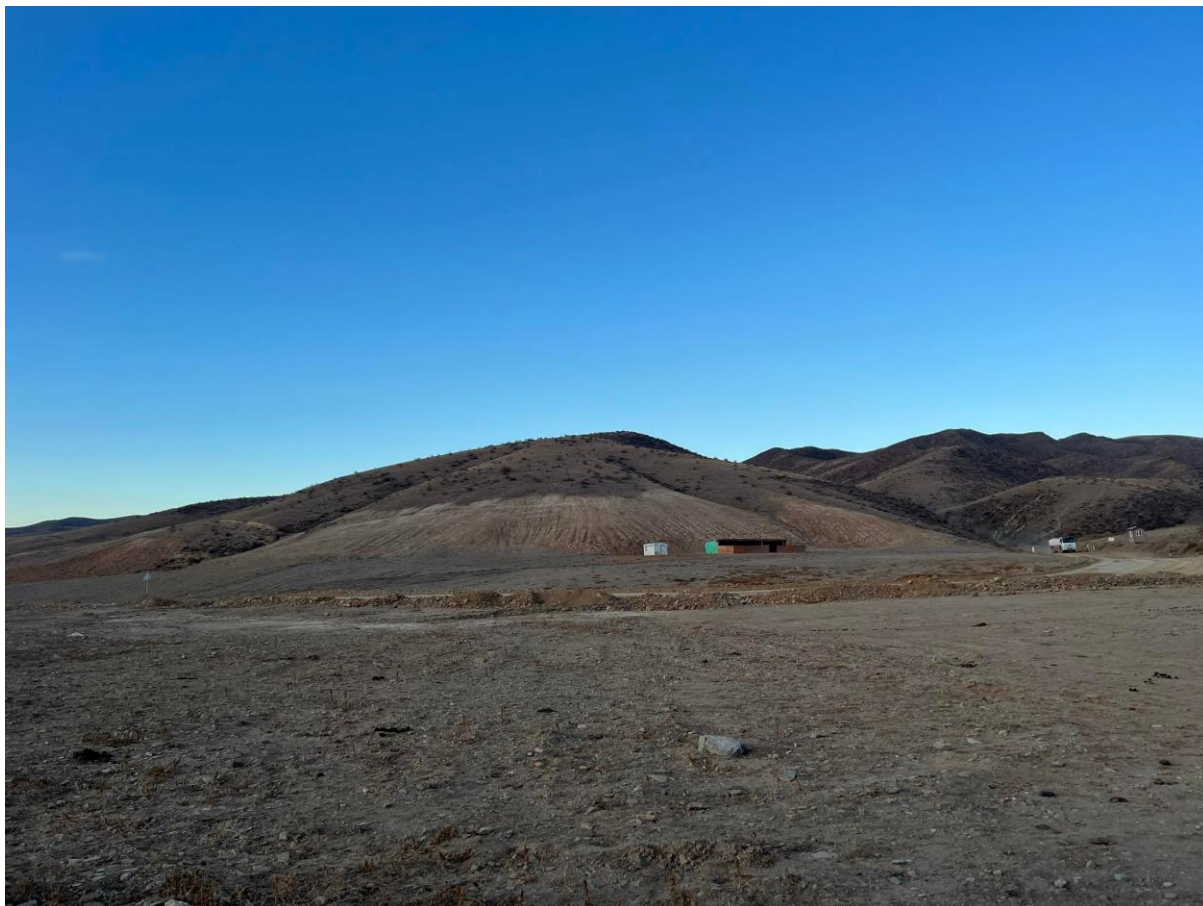
2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөө болон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсанаар 0.5 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт, 1,0 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөж төлөвлөгөөний дагуу ажилласан.

Техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг 5 хоногийн хугацаанд:

- 1 ширхэг HOWO-361
- 1 ширхэг Бульдозер
- 1 ширхэг Экскаватор болон 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй хийж гүйцэтгэсэн.

Зураг 13.Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

Зураг 14.Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

Зураг 15.Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн зураг

БҮЛЭГ 4. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АЖИЛ

Манай компани нь дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Төв аймгийн ЗДТГ болон Заамар сумын ЗДТГ-аас зааж өгсөн 5 га орхигдсон талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. Уг нөхөн дүүргэлтийн ажлыг 7 хоногийн турш 1 бульдозер, 1 автобус, 1 суудлын машин, 1 экскаватор, 2 автосамосвал, 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй хийж гүйцэтгэсэн. Нөхөн дүүргэлт хийсэн талбайн газар зүйн солбилцол:

Хүснэгт 12.Газарзүйн солбилцол

№	Уртраг	Өргөрөг
1	104° 21' 44.01''	48° 14' 42.29''
2	104° 21' 51.57''	48° 14' 47.28''
3	104° 22' 1.29''	48° 14' 42.37''
4	104° 22' 6.83''	48° 14' 41.13''
5	104° 21' 59.53''	48° 14' 33.15''
6	104° 21' 53.89	48° 14' 34.92''
7	104° 21' 53.4	48° 14' 36.1''

Зураг 16.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал

Зураг 17.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал

Зураг 18.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал

Зураг 19.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал

Зураг 20.Нөхөн дүүргэлт хийж буй ажлын явц

Зураг 21.Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал

Хүснэгт 13.Дүйцүүлэн хамгаалах ажил хийсэн талбайн солбилцол /5га/

№	Уртраг	Өргөрөг
1	104° 31' 39.45''	48° 23' 25.43''
2	104° 31' 29.38''	48° 23' 26.06''
3	104° 31' 28.61''	48° 23' 32.35''
4	104° 31' 37.98''	48° 23' 32.84''
5	104° 31' 41.97''	48° 23' 30.74''

БҮЛЭГ 5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Хог хаягдлын талаар хийгдэх ажлууд	Шалгуур үзүүлэлт	Биелэлт
1	Ахуйн шингэн болон хатуу хог хаягдлын цэгт засвар хийх, хатуу хог хаягдлыг доторжуулах, зарим хаягдлыг нэгдсэн журмаар сумын хог хаягдлын цэгт хаях.	Заамар сумын засаг даргатай хийсэн гэрээ байна.	Гэрээ хавсаргав.
2	Ахуйн хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагатай гэрээ байгуулан тээвэрлүүлнэ.	Гэрээ байна. Зардал нь үйл ажиллагааны зардалд орно.	Хог хаяг
3	Хог хаягдлын төлбөрөө төлнө.	Төлбөр төлсөн баримт байна. Зардал нь үйл ажиллагааны зардалд орно.	Хавсаргав.
4	Ахуйн хатуу хог хаягдлаа төрөлжүүлэн ялган ангилах хогийн савнуудыг худалдан авч хог хаягдлын төрлийг хогийн савны гадна бичиж байрлуулна. Ахуйн хатуу хаягдал ялгаж хаях сав 500-1000 кг хог хаях багтаамжтай 4-6 тасалгаатай сав байна.	7 хоногийн хугацаанд гарах хогыг багтаах хэмжээтэй 2-3 тасалгаа бүхий тагтай сав байна. Үйл ажиллагааны зардалд оруулах зардалд оруулсан.	Хогны сав байршуулсан.
5	Уурхайн техникүүдийн засварын цех, мөн уурхайн техникт ашигласан, сольсон тос маслыг эрх Хаягдал тос боловсруулах ААН-д гэрээ хийж нийлүүлнэ.	Хог хаягдлын джурнал хөглөж явна.	
6	Уурхайн техникүүдийн засварын цех, мөн уурхайн техникт ашигласан, сольсон тос маслыг сар бүр тусгайлсан савт хуримтлуулна. Хаягдал техникийн тос, масло хуримтлуулах 250 л-н багтаамж бүхий сав бэлтгэх, /сар болгон аюултай хаягдлаа 1 удаа гэрээ хийсэн газарт нийлүүлэх зайлуулах/	800 000 төг	“Силпро” компанитай хийсэн гэрээний дагуу нийлүүлэхээр төлөвлөсөн.
7	Ахуйн шингэн хаягдалд бохир усны химийн шинжилгээ хийлгэх	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт зардал нь тусгагдсан.	Хяналт шинжилгээний ажлын хүрээнд бохир уснаас дээж авсан.
8	Ахуйн бохир ариутгах, халдваргүйжүүлэх, задлах бодис худалдаж авах зардал	350 000 төг	Ахуйн бохирыг ариутган халдваргүйжүүлэхийн тулд “Тамир эм” бэлдмэлийг хэрэглэдэг.
9	Хаягдлаас гарах дахин ашиглагдах түүхий эдийг ялган тушаах	Үйл ажиллагааны зардалд орно. Баримтжуулсан тайлан гаргасан байна.	Хоёрдогч түүхий эд боловсруулах газар хүргүүлдэг.

Хавар 4-р сарын 15-аас эхлэн наргүй үед бохирдолтой хөрсийг Тамир-ЭМ-ийг 1 м² талбайд бохирдолтын зэргээс хамааран 1-3 литр бэлдмэл оногдохоор шингэлж жигд тоосруулан цацна. Өөрөөр хэлбэл 1 м² талбайд 80-240 төгрөгийн шингэн зарцуулагдана. Томоохон хэмжээтэй талбайд техник ашиглан халдваргүйжүүлэлтийн ажлыг хийнэ. Мөн бохирдолтын хэмжээнээс нь хамааран давтан халдваргүйжүүлэлтийн ажлыг 7 хоногын давтамжтайгаар хийсэн. Энэ ажлыг уйгагүй гүйцэтгэсний үр дүнд 3-4 жил хөрсний нөхөн сэргээлт бүрэн явагдана. Тус уурхайн ахуйн бохир ус, жорлонг зуны улиралд халваргүйжүүлэх шаарлагатай. Ахуйн бохирыг цэвэршүүлэх зорилгоор “Тамир-ЭМ” биологийн идэвхит бүтээгдэхүүнийг хэрэглэсэн. Уг бүтээгдэхүүн нь

уурхайн ажилчдын унд ахуйн хэрэглээнээс гарах шингэн хаягдлыг ариутган
цэвэршүүлж, халдваргүйжүүлэхийн зэрэгцээ байгаль орчинд сөрөг нөлөөгүй
бүтээгдэхүүн юм.

БҮЛЭГ 6. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 14. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хүрээнд авч хэрэгжүүлэх ажлын биелэлт

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	2022 он	Биелэлт
1	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх	Төслийн хугацаанд	-
2	Байгаль орчныг хамгаалах, үйлдвэрлэлийн осол, гал түймэр, усны аюул мэтийн гэнэтийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, осол гарсан тохиолдолд шуурхай хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах талаар 1 жилд 2 удаа сургалт, сурталчилгааны ажлыг мэргэжлийн байгууллага хүмүүстэй хамтран зохион байгуулах.	8 сард	8 дугаар сард Дэлхийн усны нөөцийн өнөөгийн нөхцөл байдал болоод ус дахин ашиглах хэрэгцээ шаардлагатаар сургалт орсон. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доор оруулав.
3	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ болон Заамар сумын ЗДТГ-т хүргэн өгч байх	11 –сард багтаан	-

Зураг 22. Сургалт орж буй байдал

БҮЛЭГ 7. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР, ТҮҮНИЙ ҮР ДҮНГ ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Манай компани нь Байгаль орчны хяналт шинжилгээ, мониторингийн ажлыг Байгаль орчны үнэлгээ, зөвөлгөөний “Газарчандмань” ХХК-иар тус оны 8 дугаар сард 2020 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу хийж гүйцэтгүүлсэн.

Хүснэгт 15. Орчны хяналт шинжилгээний ажлын хүрээнд хийгдсэн ажлууд

№	Хяналт шинжилгээний дээж	Хяналт шинжилгээний үзүүлэлт	2021 оны хяналт шинжилгээний хэлбэр, зардал	Хяналт шинжилгээ явуулах хугацаа	Хяналт шинжилгээ явуулах байршил	Хяналт шинжилгээ хийх багаж, холбогдох стандарт	Биелэлт
1	Агаар	Агаар орчны бохирдол дахь тоосны агууламж, NO2, SO2 CO-ын агууламж, дуу чимээ	Агаарын шинжилгээний 3 цэгт жилд 1 удаа хэмжилт хийлгэнэ. (нэг цэгт 20 минут, автомат анализатораар хэмжилт хийхээр тооцсон) 1 цэгт нэг удаагийн хэмжилт - 50,000*2 удаа	8 сард	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай, Уурхайн зам, Ажилчдын хотхон	Агаарын тухай хууль, Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль, Агаарын чанар-хот суурин газрын гадаад орчны агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ MNS 6063: 2010, Агаарын чанар техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585: 2016	Байгаль орчны төв лаборторийн агаарын мэргэжилтэн Б.Батхишиг Dust track багажаар уурхайн карьер, уурхайн зам болон ажилчдын хотхонд Хүхэрлэг хий, Азотын давхар исэл, нийт тоосны агууламж, чимээ ДБА үзүүлэлтүүдийг хэмжсэн. Стандарт давсан үзүүлэлт байхгүй. Шинжилгээний хариуг хавсаргав.
2	Ус	Ажилчдын унд ахуйд ашигладаг усыг бактериологи болон ундны усны ерөнхий шаардлага, цэврийн болон бохирын нуурын усыг гадаргын ус	Унд ахуйн ус -1 ширхэг Бактериологи - 45 210 төгрөг Усны химийн ерөнхий шинжилгээ – 43 000 төгрөг Цэврийн болон бохирын нуур – 2 ширхэг Хүнд металл 78 000 * 2 = 156 000 төгрөг	8 сард	Унд ахуйн усны гүний худаг, цэврийн болон бохирын нуур	Усны тухай хууль, Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир ус, Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015, Газрын доорхи усыг бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 6148:2010, Ундны усны, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900: 2018, Байгаль орчны аялал жуучлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын	Цэврийн болон бохирын нуур, унд ахуйн уснаас дээж авч “Монгол Ус” ТӨҮГ-т шинжлүүлсэн. Стандарт давсан үзүүлэлт байхгүй. Шинжилгээний үр дүнг хавсаргав.

		болон хүнд металлын шинжилгээнд өгөх				хамтарсан 2018 оны 04 сарын 05 өдрийн А82/128 тоот тушаалын хавсралт. Ахуйн хаягдал ус зайлуулах цэгээ ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам	
3	Хөрс	Хөрсний агрохими болон хүнд металлын шинжилгээ хийлгэх мөн тухайн газар дээр хөрсний температур хэмжих	Шимт хөрсний овоолго- 2 ширхэг Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай – 2 ширхэг Засварын талбай-1 ширхэг Шатахуун түгээх газар - 1 ширхэг Нийт 6 ширхэг * 20 000 төгрөг = 120 000 * 2 = 240 000 төгрөг	8 сард	Уурхайн шимт хөрсний овоолго, ахуйн бохир усны хаягдал орчимд, нөхөн сэргээсэн талбай, эвдрээгүй газар	MNS3985-87 Хөрсний ариун цэврийн байдлын үзүүлэлтийн нэр, төрөл MNS3310-91 Хөрсний агро химийн үзүүлэлтийг тодорхойлох MNS2305-94 Дээж авах, савлах, тээвэрлэх, хадгалах журам MNS(ISO) 4814:1999. Атом Шингээлтийн Спектрометрээр шинжилгээ хийх	Шатахуун түгээх газар, засварын талбай, шимт хөрс дэвссэн талбайгаас дээж авч шатахуун түгээх газар, засварын талбайн хөрсийг хүнд металлын шинжилгээнд өгсөн. Стандарт давсан үзүүлэлт байхгүй. Шинжилгээний үр дүнг хавсаргав.

БҮЛЭГ 8. ДҮГНЭЛТ

2022 онд ордын доод давхаргын VI-C гэсэн блокууд олборлолтонд өртөхөөр байна. Энэ үед уурхайн урт дунджаар 340 м, өргөн 180 м, гүн 55.0 м байх бөгөөд уурхай 1.01 га талбайг хамарч байна.

Энэ жилийн хувьд 8 дугаар сард байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн ажлыг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлж тайлан боловсруулж авсан.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрөөр хийгдсэн ажлын үр дүнд стандарт үзүүлэлтээс давсан байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлж буй үйл ажиллагаа байхгүй, стандарт үзүүлэлтэнд барьж Техник эдийн засгийн үнэлгээ болон 2021 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу болон байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланд тусгагдсан сөрөг нөлөөлийг бууруулах арга хэмжээний зөвлөмжийг мөрдөн ажиллаж байна.

Энэ жил 1.0 га талбайд техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.

Удирдлага зохион байгуулалтын ажлын хүрээнд уурхайн ажилчдад 1 удаа байгаль орчны сургалт зохион байгуулсан.

Хог хаягдлын менежментийн хүрээнд хогны савыг уурхайн ажилдчын байр болгонд байршуулж, ил задгай хог хаяхгүйгээр төвлөрсөн нэг цэгт хадгалж улмаар хог хаягдлын цэгрүү зөөвөрлүүлдэг байсан.

Мөн уурхайн дотоод замыг тогтмол усалж тоос шороо босохоос урьдчилсан сэргийлэх арга хэмжээг цаг тухайд нь авдаг.